

Kvekersamfunnet

- Avsender: Kvekersamfunnet
- Høringsinstans: Tros- og livssynsamfunn utenom Den norske kirke
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi er enig i dette, men vil påpeke at dette bør bare være en del av formålet. Se vårt fullstendige brev.

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Se vår høringsuttalelse

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette er et forslag det er vanskelig å ta alvorlig.

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Se vår høringsuttalelse

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det må være likt for alle trossamfunn, herunder DnK

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Se vår høringsuttalelse

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Forslaget er uklart utformet, slik at det er vanskelig å ta stilling til dette spørsmålet. Viser til uttalelse fra NKR

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det bør være like vilkår for støtte til alle tros- og livssynssamfunn

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Premissene er uklare, ettersom dette er oppgaver som kanskje kan utføres av andre kirker også. Det vil være hensiktsmessig å definere hvilke og løpende revidere hvilke oppgaver det gjelder.

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi er for likebehandling og er prinsipielt uenige i dette.

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi viser til vår høringsuttalelse

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
- ☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette bør være likt for DnK og øvrige trossamfunn

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
- ☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
- ☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi viser til vår høringsuttalelse

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
- ☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
- ☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

Til § 1 om formålet Kvekersamfunnet mener, på lik linje med NKR, at formålet med loven bør være å sikre tros- og livssynsfrihet, understøtte alle tros- og livssynssamfunn på likeverdig måte og legge til rette for at de kan ivareta sin religiøse egenart. Vi foreslår at lovteksten skal uttrykke dette eksplisitt i selve formålsparagrafen, og at første ledd bør lyde: § 1. Formål og virkeområde Formålet med loven er å ivareta tros- og livssynsfriheten ved å understøtte tros- og livssynssamfunn og regulere forholdet mellom disse og myndighetene. Til § 2 om Inn og utmelding Vi er enige i at barn skal meldes inn i trossamfunn fra den eller de som har foreldreretten. Vi tenker samtidig at barns medbestemmelse må ivaretas når barnet er fylt 12 år, slik at denne loven samsvarer med Lov om barn og foreldre. Det som handler om barns rettigheter bør være helt i pakt med barnelovens bestemmelser. Til § 3 om registrering Kvekersamfunnet, som følger seg ivaretatt og vil kunne beholde sin status som registrert trossamfunn etter kriteriene i lovutkastets § 3, 3. ledd, finner likevel forslaget krav om minst 500 medlemmer over 15 år som uheldig. Vi slutter oss helt til NKRs argumentasjon for at det ikke bør være noe krav til antall medlemmer i det hele tatt. Forslaget i 2. ledd om at antallskravet kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap, reiser noen ytterligere problemstillinger. I siste tildelingsbrev for momskompensasjon, ble vi minnet om at alle organisasjonens underledd bør være registrert i Frivillighetsregisteret og ha eget organisasjonsnummer i Brønnøysund. Da Kvekersamfunnet ble registrert i Brønnøysund den 12.12.1995, vedtok vi at det var menighetenes samarbeid i Årsmøtet som skulle registreres, men at menighetene hver for seg var for små til å ivareta så omfattende administrative oppgaver. Vi har laget en ordning som ivaretar myndighetens behov for å sikre at tilskudd fra stat og kommuner ivaretas etter hensikten, at vi kan motta skattefrie gaver og at disse blir brukt etter giverens intensjoner, og at vi kan få momskompensasjon på en måte som ivaretar hensikten med ordningen. Men vi har problemer med at det skal følge så betydelige administrative formalkrav med, og at myndighetene nå planlegger å øke disse. For øvrig mener vi at tros- og livssynssamfunn bør ha momsfritak på samme måte som Den norske kirke. Om barns medlemskap Vi vil presisere at hos oss er barn likeverdige medlemmer og en integrert del av trossamfunnet. Vi bruker en betydelig del av våre samlede ressurser til trosopplæring både for barn og ungdom. Spesielt er det ressurskrevende å ivareta en adekvat «konfirmantopplæring» i et trossamfunn som har sine medlemmer så spredt ut over hele landet. Dette gjør vi fordi vi opplever barnas glede over sin tilhørighet som viktig. For å gjøre det mulig for foreldre å delta i vårt samfunns aktiviteter, subsidierer vi barnas deltakelse i årsmøtet og i nesten alle andre samlinger. Det vil virke svært kunstig å skulle utelate barna fra medlemstallet. Vi mener også at det er viktig å ivareta en respekt for barns trosliv, og viser til kommentarer til § 2. Til § 4 om krav om tildeling av statstilskudd Vi slutter oss til NKRs uttalelse, men vi ønsker å påpeke at det må være et like stort ansvar å verne kirkebygg for alle trossamfunn, ikke bare kirkebygg tilhørende Dnk. Kvekerne har et møtehus og en gravplass i Tysvær kommune som er fra 1867. Disse er nå omfattet av kommunens reguleringsplan for Spesialområde for bevaring. Det vil kreve en del midler å restaurere huset godt nok. Til § 5 om regnskap og rapport I den grad dette er en videreføring av dagens ordning, finner vi det rimelig. Vi finner kravet om at det i revisors uttalelse skal opplyses særlig om eventuelle bidrag til virksomheten fra utlandet, som urimelig for alle revisorer for alle trossamfunn. Det bør i tilfelle settes en beløpsgrense som er høy nok til at det kan være relevant. Til § 6 om Vilkår for statstilskudd 1) Trossamfunn som har begått lovbrudd, bør straffes etter straffelovens ordinære bestemmelser, og bør eventuelt kunne idømmes å måtte tilbakebetale tilskudd der dette hadde relevans for lovbruddet. Det bør ikke lages egne, skjønnsbaserte hjemler for slikt i denne loven. 2) Norge kan ikke være bekjent av å ha med en slik bestemmelse i den nye loven! Det er eiendommelig at regjeringen ikke ser en parallell til å tillate at norske våpen havner i stater som mangler respekt for retten til tros- og livssynsfrihet. Til § 7 om forvaltning og tilsynsmyndighet Vi slutter oss til NKRs uttalelse, men med vemod, da vi gjennom historien har hatt et godt forhold til Fylkesmannen i Rogaland. Til kapittel 3 Kvekersamfunnet vil være varsomme med å ha sterke meninger om forhold som gjelder Den norske kirke akkurat i omorganiseringsprosessen. På sikt ville vi ønske at det kunne bli naturlig med en samlet lov som ga samme frihet til Den norske kirke som til oss andre til å administrere seg selv. Når det gjelder finansieringen, mener vi at selv om det ville innebære en forenkling for oss å motta ett samlet tilskudd fra stat og kommune, mener vi prinsipielt at alle tros- og livssynssamfunn bør få like vilkår i dette spørsmålet. Til § 17 om rett til permisjon fra arbeid mv. Vi støtter at de som har

andre religiøse høytidsdager, skal ha rett til fri fra arbeidet i opp til fire selvvalgte dager i forbindelse med høytider. Dette er ikke viktig for kvekere som ikke har spesielle religiøse høytidsdager. Men vi er et samfunn uten lønnede ledere, og for oss som har en helt flat struktur, er det spesielt viktig for alle å ha anledning til å delta på årsmøtet, og for tillitsvalgte å delta på styremøter hos oss selv og på ledermøte i Norges Kristne Råd. I stedet for – slik departementet foreslår under pkt. 8.3.11 på s. 84 i høringsnotatet – å avvise alle arbeidstakers rett til permisjon for å ivareta sentrale verv, mener vi at arbeidsmiljølovens § 12-13 bør åpne for muligheten for alle til å søke permisjon for å delta i slike møter, uten noen plikt for arbeidsgiver til å innvilge slike søknader, jf. det som er skrevet i utkastet til § 17. Dette har vi skrevet med kvekersamfunnet som eksempel, men det vil være enda viktigere for ikke-kristne minoritetssamfunn som ofte er plassert i lavere sjikt i arbeidslivet, slik at deres muligheter for å delta i et demokratisk organisert tros- og livssynssamfunn, kan bli urimelig begrenset. Vi mener derfor at antallet på 4 fridager bør kunne omfatte både religiøse høytider og muligheten til å ivareta verv. For øvrig tilslutter vi oss Norges Kristne Råds høringsuttalelse. Med vennlig hilsen Hanne Hognestad

Årsmøteskriver